

4.2 Porovnanie hodnotiacich kritérií a indikátorov kvality – identifikácia prvkov rakúskeho rámca nad rámec slovenského systému

Rakúsky model externej evaluácie vychádza z **Qualitätsrahmen für Schulen (QR)** a obsahuje **53 indikátorov rozdelených do 5 dimenzií**:

1. Riadenie kvality
2. Vedenie a riadenie
3. Učenie a vyučovanie
4. Partneri školy a vonkajšie vzťahy
5. Výsledky a dopady

V porovnaní s rámcom Štátnej školskej inšpekcie (ŠŠI) ide o **podobnú logiku hodnotenia**, avšak rakúsky model je v niektorých oblastiach **operacionalizovaný presnejšími indikátormi alebo obsahuje tematické oblasti, ktoré slovenský rámec explicitne nesleduje**.

1. Dimenzia: Riadenie kvality

Rakúsko má samostatnú dimenziu venovanú **systémovému riadeniu kvality školy**, ktorá je detailnejšia než slovenský rámec.

Indikátory nad rámec ŠŠI:

1. Formálne ukotvenie rámca kvality školy

Rakúsko sleduje, či:

- pedagogickí zamestnanci **poznajú rámec kvality školy**,
- pedagogické východiská školy sú **explicitne prispôbené potrebám žiakov**,
- rámec kvality sa používa ako základ plánovania rozvoja školy.

V slovenskom rámci sa hodnotí **sebapoznanie školy a plán rozvoja**, ale **existencia a internalizácia národného rámca kvality ako referenčného systému** sa nehodnotí.

2. Formálna dokumentácia procesov riadenia kvality

Rakúsky rámec sleduje:

- jasne definované štruktúry a zodpovednosti za riadenie kvality,
- písomne zdokumentované pravidelné procesy školy,
- dostupnosť a aktuálnosť kľúčových dokumentov.

Slovenský rámec kontroluje pedagogickú dokumentáciu, ale systém riadenia kvality školy ako organizačný systém procesov nie je samostatným indikátorom.

3. Kultúra spätnej väzby ako systémový prvok školy

Rakúsko sleduje existenciu:

- formalizovanej kultúry spätnej väzby s jasnými štruktúrami.

V slovenskom rámci sa spätná väzba vyskytuje v rámci vyučovania alebo klímy školy, ale nie ako organizačný princíp riadenia kvality školy.

4. Systematické využívanie dát

Rakúsko hodnotí:

- pravidelnú realizáciu evaluácií,
- využívanie dát pri stanovovaní cieľov a opatrení.

Slovenský rámec sleduje sebahodnotenie školy, ale analýza dát a ich systematické využívanie pri riadení školy nie je explicitným indikátorom.

2. Dimenzia: Vedenie a riadenie

Rakúsky rámec kladie silný dôraz na pedagogické líderstvo riaditeľa školy.

Indikátory nad rámec ŠŠI:

1. Systematické hospitácie vedenia školy

Rakúsko sleduje, či vedenie školy:

- systematicky realizuje hospitácie vo vyučovaní.

Slovenský rámec hodnotí kontrolnú činnosť vedenia školy, ale systematické hospitácie ako indikátor pedagogického líderstva nie sú explicitne pomenované.

2. Riadenie konfliktov v škole

Rakúsky model sleduje, či vedenie školy:

- aktívne identifikuje konflikty v škole a **intervenuje pri ich riešení**.

Slovenský rámec sleduje klímu školy, ale **manažment konfliktov ako kompetenciu vedenia školy** nie je samostatným indikátorom.

3. Transparentné zapájanie do rozhodovania

Rakúsko hodnotí:

- transparentné procesy participácie a rozhodovania v škole.

Slovenský rámec hodnotí spoluprácu v škole, ale **transparentnosť rozhodovacích procesov** nie je explicitne hodnotená.

4. Systematická adaptácia nových pedagogických zamestnancov

Rakúsky model sleduje:

- existenciu systematickej podpory nových učiteľov pri adaptácii.

Slovenský rámec sleduje profesijný rozvoj učiteľov, ale **adaptačný proces nových učiteľov** nie je indikátorom inšpekcie.

5. Individuálne rozhovory o profesijnom rozvoji

Rakúsko hodnotí:

- pravidelné dokumentované rozhovory vedenia s učiteľmi o ich profesijnom rozvoji.

V slovenskom rámci sa sleduje ďalšie vzdelávanie učiteľov, ale **kariérne rozhovory ako nástroj riadenia ľudských zdrojov** nie.

3. Dimenzia: Učenie a vyučovanie

V tejto oblasti je veľká zhoda so slovenským rámcom. Niektoré indikátory sú však formulované presnejšie.

Indikátory nad rámec ŠŠI:

1. Efektívne využitie času na učenie

Rakúsko sleduje:

- podiel času vo vyučovaní, ktorý je reálne využitý na učenie sa žiakov.

Slovenský rámec hodnotí organizáciu vyučovania, ale efektivitu využitia učebného času ako indikátor nehodnotí.

2. Žiaci podporujú učenie ostatných žiakov

Rakúsky rámec sleduje:

- či žiaci aktívne podporujú učenie sa svojich spolužiakov.

V slovenskom rámci sa sleduje spolupráca žiakov, ale peer-learning ako explicitný indikátor nie.

3. Pedagogická diagnostika ako súčasť vyučovania

Rakúsko hodnotí:

- využívanie pedagogickej diagnostiky pri podpore učenia sa žiakov.

V slovenskom rámci sa sleduje hodnotenie žiakov, ale diagnostické postupy učiteľov nie sú explicitným indikátorom.

4. Informovanie žiakov o kritériách hodnotenia

Rakúsko sleduje:

- či žiaci poznajú kritériá hodnotenia svojho výkonu.

Slovenský rámec sleduje hodnotenie žiakov, ale transparentnosť kritérií hodnotenia voči žiakom nie je samostatným indikátorom.

4. Dimenzia: Partneri školy a vonkajšie vzťahy

Rakúsky rámec kladie väčší dôraz na externé partnerstvá školy.

Indikátory nad rámec ŠŠI:

1. Systematická spolupráca medzi školami

Rakúsko hodnotí:

- spoluprácu a výmenu skúseností medzi školami.

Slovenský rámec sleduje spoluprácu školy s rodičmi alebo komunitou, ale systematickú spoluprácu medzi školami ako indikátor kvality školy nesleduje.

2. Spolupráca s externými inštitúciami

Rakúsko sleduje:

- spoluprácu školy s organizáciami z oblasti vzdelávania alebo pracovného trhu.

V slovenskom rámci sa partnerstvá sledujú najmä v odbornom vzdelávaní, ale ako všeobecný indikátor kvality školy sa nevyskytujú.

5. Dimenzia: Výsledky a dopady

Rakúsky model obsahuje samostatnú dimenziu hodnotiacu **vnímanie školy jej komunitou**.

Indikátory nad rámec ŠŠI:

1. Vnímanie školy žiakmi

Rakúsko sleduje, či:

- žiaci vnímajú školu ako **miesto učenia a života**.

Slovenský rámec sleduje klímu školy, ale **vnímanie školy žiakmi ako kvalitatívny indikátor dopadov školy** nie je explicitne formulované.

2. Wellbeing pedagogických zamestnancov

Rakúsko hodnotí:

- či sa pedagogickí zamestnanci v škole cítia dobre a zažívajú uznanie svojej práce.

Slovenský rámec sa zameriava na wellbeing žiakov a pedagógov, ale **pracovnú spokojnosť učiteľov ako indikátor kvality školy** nesleduje.

3. Spokojnosť rodičov so školou

Rakúsko sleduje:

- spokojnosť zákonných zástupcov so školou.

Slovenský rámec hodnotí spoluprácu s rodičmi, ale **celkovú spokojnosť rodičov so školou ako výsledkový indikátor** explicitne nehodnotí.